

Konijnenhouderij doet een stap voorwaarts

De commerciële konijnenhouders investeren de laatste jaren flink in een meer welzijnsvriendelijke vorm van het houden van konijnen. Dat gaat de goede kant uit. Maar burgers blijken de konijnenhouderij erg dieronvriendelijk te vinden. Dus er is nog een stap te maken naar een nog betere houderij.

dr. ir. Ingrid de Jong
dr. ing. Jorine Rommers

Een aantal jaren geleden is door het Rathenau Instituut onderzocht hoe burgers aankijken tegen het welzijn van dieren in een aantal takken van de veehouderij, waaronder de konijnenhouderij. Het bleek dat, ten tijde van het onderzoek, de maatschappij het houden van konijnen voor de vleesproductie één van de meest dieronvriendelijke vormen van veehouderij vond. Inderdaad, er waren, en er zijn nog steeds, een aantal punten waarop het welzijn van commercieel gehouden konijnen kan worden verbeterd. Toch is de laatste jaren ook een aantal punten ten goede veranderd, niet in het minst door de inspanningen van de sector zelf. Bovendien investeert de sector steeds in onderzoek om een aantal nog bestaande welzijnsknelpunten op te lossen.

Welzijnsverordening

Op verzoek van het ministerie van LNV hebben de Productschappen Vee, Vlees en Eieren in overleg met de Dierenbescherming, het ministerie en de Animal Sciences Group, regels opgesteld voor het houden van voedsters en vleeskonijnen. Deze welzijnsverordening is in 2006 van kracht geworden. Veranderingen die konijnenhouders

de komende jaren zullen doorvoeren zijn bijvoorbeeld het verhogen van de kooien waardoor konijnen zich op kunnen richten, het verplicht stellen van speelmateriaal of ruwvoer, het vergroten van het kooioppervlak, het aanbrengen van een verhoogd plateau zodat voedsters zich kunnen afzonderen en het vergroten van de draaddikte van de draadgazen bodems. Nederland loopt met deze welzijnsverordening voorop in Europa.

Knelpunten

Ook al worden er flinke stappen vooruit gezet in het houden van konijnen, er zijn nog steeds een aantal knelpunten in het welzijn. Dit zijn knelpunten die niet direct zijn op te lossen en waarvoor verder onderzoek nodig is. Het gaat dan om de individuele huisvesting van voedsters, voetzoolaandoeningen die (mede) ontstaan door de draadgaasbodems waarop de konijnen gehouden worden, welk afleidingsmateriaal of ruwvoer het beste voldoet aan de behoefte van het konijn en hoe dat verstrekt dient te worden en de hoge ziektedruk en uitval bij de konijnen. ASG verricht momenteel onderzoek naar twee van deze knelpunten: een alternatief voor de individuele huisvesting van voedsters en het

INDIVIDUEEL EN IN GROEP

Een systeem waar voedsters ieder hun eigen kooi hebben en waar ze na het werpen in een groep kunnen worden gehouden wordt momenteel in de praktijk getest. Het systeem voldoet aan de eisen van de verordening welzijnsnormen konijnen.

Foto: ASG

Contact

dr. ir. Ingrid de Jong
telefoon 0320- 238 192
ingrid.dejong@wur.nl

verbeteren van de kooibodem waardoor voetzoolaandoeningen niet meer voorkomen.

Groepshuisvesting voor voedsters

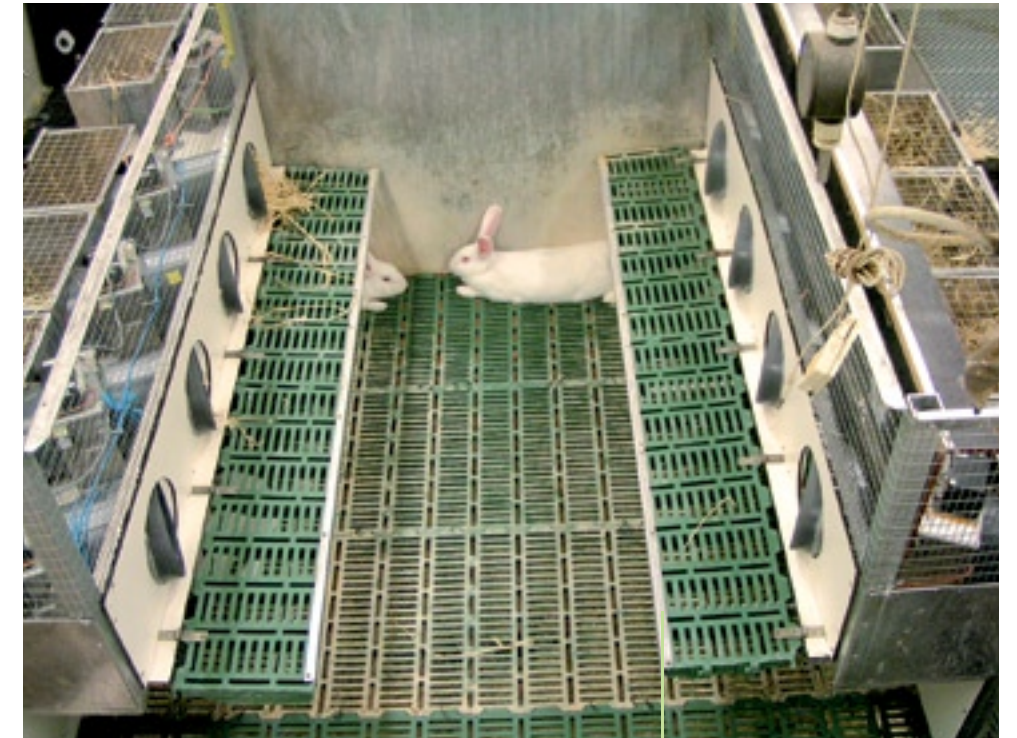
Konijnen zijn sociale dieren en de individuele huisvesting van voedsters komt niet tegemoet aan de behoeften van het dier. Het ministerie van LNV en de sector hebben verschillende onderzoeken naar de mogelijkheden voor groepshuisvesting van voedsters gefinancierd. ASG heeft, op basis van wetenschappelijk onderzoek in Nederland en in het buitenland, een hok ontwikkeld waarin voedsters in groepen van acht dieren gehouden kunnen worden. Elke voedster heeft haar eigen nest. De unieke toegang tot dit nest krijgt de voedster door een transponder in haar oor. Dit systeem heeft een groot aantal voordelen ten aanzien van het welzijn. Ten eerste biedt het voedsters de mogelijkheid om sociale interacties aan te gaan. Ten tweede hebben voedsters veel meer bewegingsvrijheid en kunnen ze zich goed oprichten. Een derde punt is dat voedsters zich kunnen afzonderen van de jongen en de groep als ze daar behoefte aan hebben. Door de elektronische nestherkenning kunnen voedsters elkaars jongen niet doden. In het systeem wordt ruwvoer verstrekt.

Toch heeft het systeem een aantal minpunten, waardoor het nog niet praktijkrijp is. Ten eerste wordt de kostprijs van konijnenvlees flink hoger, en moet de markt bereid zijn om meer voor een stukje vlees te betalen. Arbeidstechnisch valt er ook nog veel te verbeteren.

Andere problemen zijn de schijnrucht van voedsters in groepen, het lagere speengewicht van de jongen en de soms op onvoorspelbare momenten optredende agressie tussen voedsters. Uit onderzoek naar het zooggedrag van konijnen in groepshuisvesting blijkt dat de zoogduur en de zoogfrequentie in groepshuisvesting lager is dan bij individueel gehuisveste dieren. Dit zou de lagere speengewichten kunnen verklaren. Verder onderzoek is echter nodig om hiervoor en voor de andere problemen oplossingen te vinden.

Verbeteren van de kooibodem

ASG voert momenteel onderzoek uit naar het verbeteren van de bodems van konijnenkooien, waardoor het aantal voetzoolaandoeningen moet verminderen. In dit onderzoek worden voedsters op commerciële bedrijven gedurende een aantal rondes gevolgd op verschillende bodemtypes.

SYSTEMEEM

Het onderzoek loopt nog, maar perspectiefvol lijken de plastic matjes die op de draadgaasbodems kunnen worden vastgekleefd. De praktijk geeft aan dat voedsters graag op deze matjes liggen en dat voetzoolaandoeningen minder lijken voor te komen. Eind 2008 is dit onderzoek afgerond.

ASG heeft een groeps-huisvestingssysteem voor voedsters ontwikkeld. Deze dieren lijken zich er goed te vermaken.

Foto: ASG

Combinatie individueel en in groep

In 2006 heeft de konijnensector via het netwerk 'Innovatieve konijnenhouderij' een aantal alternatieve systemen ontworpen die individuele huisvesting en groeps-huisvesting combineren. In die systemen zijn de voedsters van het moment van werpen tot een aantal dagen daarna (ongeveer 11-18 dagen) individueel gehuisvest, en komen ze daarna in de groep door de hokafscheidingen te verwijderen. Een dergelijk systeem wordt momenteel door ASG in overleg met de sector getoetst en doorontwikkeld op een zorgboerderij in Lelystad.

